

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-517/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola a Mateřská škola při Hamzově odborné léčebně pro děti a dospělé Luže, Košumberk 37
Sídlo:	Košumberk 37, 538 54 Luže
IČ:	70 843 465
Identifikátor:	600 024 059
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Lenkou Jeníčkovou
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	Košumberk 37, 538 54 Luže
Termín inspekční činnosti:	2. až 4. duben 2012

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola při Hamzově odborné léčebně pro děti a dospělé Luže, Košumberk 37 (dále škola) poskytuje vzdělávání dětem a žákům zdravotně postiženým či znevýhodněným, kteří v léčebně absolvují rehabilitační program. Nadále zůstávají žáky svých kmenových škol, zpravidla v místě trvalého bydliště. Škola vykonává činnost základní školy (kapacita 170 žáků), mateřské školy (kapacita 60 dětí) a školní družiny (kapacita 15 žáků). Školní družina byla nově zřízena, v provozu je třetím školním rokem. V době inspekční činnosti byli vzděláváni 24 žáci (3 třídy), 13 dětí (1 třída) bylo zařazeno do mateřské školy. Léčebný pobyt (tj. i vzdělávání) trvá minimálně jeden měsíc, má

prioritní postavení, vzdělávací proces se léčebnému režimu přizpůsobuje. Trendem posledních let je pokles počtu dětí v léčebně a tudíž i počet dětí a žáků ve škole.

Základní vzdělávání je poskytováno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Spolu“ (dále ŠVP ZV) v rámci běžné základní školy (dále ZŠ), základní školy praktické (dále ZŠP) a základní školy speciální (dále ZŠS). Učební plány jsou redukovány: v ZŠ a ZŠP 14 - 15 hodin týdně, vyučovány jsou zejména předměty český jazyk, matematika, cizí jazyk, dále dle možností zeměpis, přírodopis, chemie, fyzika, výtvarná výchova, případně další. Výuka je organizována ve dvou blocích a to od 7.45 - 10.20 a od 10.30 - 12.10 hodin. Učební plán ZŠS obsahuje 10 vyučovacích hodin týdně. Žákům středních škol jsou poskytovány individuální konzultace.

Vzdělávání v mateřské škole (dále MŠ) je realizováno podle Školního vzdělávacího programu „Podej mi ruku, budeme spolu poznávat Svět“ (dále ŠVP PV). Zájmové vzdělávání se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu školní družiny „Přijď si s námi hrát, buď náš kamarád“, (dále ŠVP ŠD).

Vzdělávací proces v základním vzdělávání zabezpečují čtyři pedagogické pracovnice včetně ředitelky školy. Všechny jsou odborně kvalifikované vyjma zástupkyně ředitelky, která splňuje podmínky pro obor předškolního vzdělávání. Během letošního školního roku z důvodu poklesu počtu žáků došlo ke snížení pedagogického personálu o jednu pracovnici. V MŠ a ŠD působí dvě pedagogické pracovnice. Obě splňují podmínky odborné kvalifikace a mají dlouholetou pedagogickou praxi. Jejich úvazek je stanoven na 0,667 v MŠ a 0,357 v ŠD.

Od poslední inspekční činnosti se zlepšily prostorové podmínky přestěhováním MŠ do větší třídy a úroveň materiálního vybavení. Herna je v odpoledních hodinách přístupná i rodičům, kteří děti při jejich pobytu v léčebně doprovázejí. Prostředí školy je účelově modernizováno a působí estetickým dojmem.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své vzdělávací nabídce prostřednictvím webových stránek, vývěsek, článků v místním zpravodaji i regionálních novinách. Při zařazování žáků k základnímu vzdělávání a dětí k předškolnímu vzdělávání je naplňována zásada rovného přístupu. Prioritní je spolupráce se zdravotnickým personálem, souhlas se vzděláváním vydává ošetřující lékař. Byl zaznamenán jeden případ, kdy otec doprovázející svou dceru na léčení nedal souhlas ke vzdělávání.

Výuka v základním vzdělávání je provázena výraznými odlišnostmi v celém svém průběhu, podmínkách a výsledcích. Řídí se zpracovanými ŠVP ZV, ale zároveň reaguje na výrazné speciální vzdělávací potřeby žáků. V případě imobility žáků a nemožnosti se dopravit do učebny probíhá výuka u lůžka. Plánování a příprava na výuku vyžadují aktuální reakci vyučujících na momentální složení třídních kolektivů a zdravotní stav žáků. Vyučující usilují o kontinuitu se školním vzdělávacím programem kmenových škol. Důraz je kladen na environmentální výchovu a ekologické myšlení. Výuku efektivně podporují projektové činnosti, zařazované jednorázově nebo trvající až celý školní rok. Většina sledované výuky byla podpořena učebnicemi, učebními materiály (často kopírovanými) včetně výpočetní techniky, vedla k rozšiřování stanovených kompetencí. Žáci dostávali jasné a srozumitelné pokyny, měli příležitost uplatnit své dosavadní znalosti a zkušenosti. Byla jim poskytována přiměřená pomoc a oceňována snaha a dílčí úspěch. Komunikace mezi žáky a vyučujícími splňovala požadavky vzájemné důvěry, přirozeného respektu i sociální sounáležitosti. V rámci sledované výuky byly konstatovány i dílčí rezervy

a nedostatky. K nim patřila méně efektivní organizace výuky pěti žáků ZŠ s těžkým kombinovaným postižením, frontální výuka bez diferenciací učiva dle různých ročníků žáků či nedostatečný prostor pro aktivní uplatnění dosavadních znalostí a zkušeností žáků.

Pozitivní motivace a dílčí povzbuzení a pochvaly dotvářely příjemné výukové klima. Méně prozatím jsou žáci vedeni k sebehodnocení vlastních výkonů a znalostí.

Vzhledem ke specifičnosti školy nelze dlouhodobě a cíleně sledovat výsledky vzdělávání. Komplexnější zpětnou vazbu ve většině případů poskytuje spolupráce s kmenovými školami a zpravidla pozitivní reakce zákonných zástupců žáků. V případech osobních nebo školních problémů žáků je kontaktována psychologička léčebny. Závěry z vyšetření jsou předávány ředitelce školy pouze ústní formou.

K prioritám MŠ patří otevřená komunikace, vstřícná atmosféra a úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí. Jejich přítomnost v MŠ přispívá k vytváření psychické pohody pro děti. Tyto cíle byly v celém sledovaném procesu vzdělávání velmi zřetelné.

Vzdělávací nabídku MŠ tvoří vzdělávací obsah daný v ŠVP PV doplněný o každodenní hudební aktivity. Podrobně zpracované třídní vzdělávací programy konkretizují cíle i činnosti a pomáhají uplatňovat při pedagogickém procesu účelné vzdělávací postupy. Programové činnosti jsou důsledně přizpůsobeny aktuálnímu zdravotnímu i psychickému stavu dětí, jejich mobilním a rozumovým schopnostem i sociální vyspělosti.

Vzdělávání v MŠ je poskytováno nejčastěji dětem hospitalizovaným na 4 - 6 týdnů a vzhledem k často se měnícímu složení dětského kolektivu (početně, věkově, sociálně i zdravotně) MŠ neposkytuje (až na výjimky) kontinuální předškolní vzdělávání. Zajišťována je především individualizovaná péče, která je založena na operativním vyhodnocení aktuálního stavu dítěte, na citlivém navázání kontaktu a na nabídce vhodných činností, které jsou přizpůsobeny potřebám a možnostem. Programové činnosti probíhají v případě potřeby i přímo na pokojích u lůžka dětského pacienta.

Plánování a realizace vzdělávací práce vycházely z cílů ŠVP PV. Promyšlená vzdělávací činnost v rámci nároků i postupu práce byla přizpůsobena momentálnímu stavu a náladě dětí. Jejich komunikace s učitelkami byla převážně otevřená, vstřícná, vedla k oboustranné důvěře. Prostor pro rozvoj řečových dovedností byl dostatečný, děti ho s ohledem na svoje možnosti přirozeně využívaly. Uplatňované metody a formy práce dětem usnadnily svobodnou volbu, seberealizaci a na základě individuálních možností zapojení do činností dle jejich spontaneity. Ponechávaly jim většinou potřebný prostor k manipulování a samostatnému objevování, poskytovaly příležitosti k získávání praktických zkušeností a dovedností ve vlastním tempu. V průběhu sledovaných vzdělávacích činností měly dostatek příležitostí k aktivnímu využívání materiálních zdrojů. Hodnocení dětí bylo empatické, odůvodněné a motivující. Průběh vzdělávání příznivě ovlivňoval trpělivý a citlivý přístup učitelek k dětem.

Přestože v MŠ neprobíhá až na výjimky (v případě delší hospitalizace) souvislé předškolní vzdělávání, přispívá svým dílem k dalšímu rozvoji dětí a podporuje osvojování základů klíčových kompetencí. V některých oblastech dokonce více než v běžném prostředí (např. kompetence komunikativní, činnostní a občanské i sociální a personální).

Vyučující poskytují denně zákonným zástupcům dětí informace a poradenskou činnost v záležitostech týkajících se vzdělávání v požadovaném rozsahu.

Zásady bezpečnosti a hygieny jsou obsaženy v dokumentech školy. Zápis o seznámení s nimi je uveden v třídních knihách ZŠ a MŠ a přehledu výchovně vzdělávací práce ŠD. Poučení o bezpečnosti je věnována pozornost zejména v rámci činností se zvýšeným rizikem úrazu. Úrazovost dětí a žáků je zcela minimální.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy je v souladu s rejstříkem škol a školských zařízení. Škola realizuje ŠVP ZV a ŠVP PV v souladu s požadavky školského zákona a Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání vyjma nedodržení učebního plánu v ZŠS (místo deklarovaných 10 hodin týdně byly vyučovány v době inspekční činnosti pouze 3 hodiny týdně). K odstranění zjištěného nedostatku byla stanovena lhůta. ŠVP ŠD je v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona.

ŠVP zohledňují specifika i reálné podmínky a možnosti školy. Současně ponechávají dostatečný prostor pro nutnou flexibilitu pedagogů v rámci potřeb dětí a žáků. Hlavním cílem je vytvářet optimální podmínky k jejich adaptaci na prostředí léčebny a rehabilitaci a přispívat tak ke zlepšování jejich zdravotního stavu.

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 2007, splňuje požadované předpoklady. Strategické a koncepční dokumenty dokládají promyšlené vize řízení školy. Je vedena povinná dokumentace školy v souladu s požadavky školského zákona, v níž byly zaznamenány dílčí formální i věcné nedostatky. Evidence dětí MŠ (školní matrika) je vedena vzhledem ke specifickým podmínkám účelně a přehledně. V průběhu inspekční činnosti byl vnitřní řád ŠD po formální a obsahové stránce upraven tak, aby byl plně v souladu s příslušným právním ustanovením školského zákona.

Ředitelka školy účelně naplnila řídicí zodpovědnost stanovením kompetencí a odpovědnosti za kvalitu předškolního vzdělávání na svoji zástupkyni. Obě realizují plánovanou kontrolní a hospitační činnost se stanovením doporučení pro další působení vyučujících. Z rozhovorů, písemných záznamů a hodnotících dokumentů i zpětné vazby od rodičů dětí je zřejmé, že sledují chod celého subjektu, úroveň vzdělávání i činnost všech zaměstnanců. Efektivním prostředkem jsou schůzky a společná řešení aktuálních problémů, účast učitelek MŠ na pedagogických radách je však v letošním školním roce minimální. Vzájemný přenos informací je založen zejména na osobním kontaktu, při operativních poradách a jednáních pedagogické rady.

Personální podmínky v ZŠ, MŠ i ŠD umožňují bezproblémový vzdělávací proces, stabilní pedagogický sbor je odborně kvalifikovaný. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je orientováno v souladu s potřebami školy na problematiku speciálně pedagogickou a také respektuje případné individuální požadavky.

Materiální podmínky, zejména prostorové, jsou omezeny nájemními podmínkami ze strany Hamzovy odborné léčebny. V hlavní budově školy jsou umístěny dvě třídy základního vzdělávání, odborná učebna s výpočetní technikou (9 počítačů), zázemí pro pedagogy včetně knihovny a skladu učebnic a učebních pomůcek. Další třída, zejména pro imobilní žáky, je umístěna v jiné budově. Materiální podmínky vzdělávání jsou průběžně zkvalitňovány inovací a rozšiřováním fondu pomůcek.

Mateřská škola má k dispozici jednu malou hernu, která je v odpoledních hodinách využívána žáky ŠD. Prostor herny je přizpůsoben s ohledem na zdravotní stav dětí převážně klidovým aktivitám. Děti využívají větší množství hraček, didaktických pomůcek a výtvarného materiálu, které se průběžně obnovují a doplňují.

Rozvíjení partnerských vztahů především se zdravotnickým personálem a také rodiči, kteří doprovázejí své děti na léčení, patří k prioritám. Tato spolupráce je součástí léčebného režimu, spočívá v průběžné informovanosti zúčastněných stran a má pozitivní dopad

na psychický i fyzický vývoj hospitalizovaných dětí. Škola má rovněž navázané kontakty vně subjektu se školami mateřskými, základními i speciálními v blízkém okolí i v rámci regionu. Ustanovená školská rada naplňuje požadavky školského zákona.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení realizovaných ŠVP. Každoročně se daří získat sponzorskou podporu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Stanovené specifické podmínky přijímání dětí a žáků ke vzdělávání jsou dodržovány. Škola uplatňuje zásady rovného přístupu.

ŠVP ZV, ŠVP PV jsou zpracovány podle zásad a principů RVP ZV a RVP PV. V době inspekční činnosti nebyl dodržen učební plán ZŠ speciální.

Personální podmínky jsou velmi dobré, pedagogický sbor je stabilizovaný, odborně kvalifikovaný.

Pronajaté prostory školy mají vyhovující úroveň, přístup je z velké části bezbariérový. Materiálně technické zázemí je průběžně rozvíjeno a přispívá k naplňování záměrů ŠVP PV a ZV.

Vstřícná spolupráce zdravotnického personálu a vyučujících pozitivně ovlivňuje sociální klima a napomáhá dětem a žákům úspěšně zvládnout pobyt v léčebně.

Uplatňované metody a formy v základním vzdělávání žákům většinou umožňovaly v dostatečné míře osvojení potřebných znalostí a dovedností, rozvoj klíčových kompetencí. Přínosem bylo motivační hodnocení žáků, chybělo sebehodnocení. Rezervy byly konstatovány v organizaci výuky žáků ZŠ speciální a rovněž v dílčích metodách vyučování žáků ZŠ.

Realizovaná vzdělávací nabídka MŠ je dostatečně pestrá a odpovídá konkrétním možnostem a potřebám dětí. Vzdělávání směřuje k využívání účelných a podněcujících strategií k podpoře dětí provázené empatickými schopnostmi vyučujících. Naplňování ŠVP PV pozitivně ovlivňuje důsledně individualizované vzdělávání. Různé formy činností přispívají nejen k rozvoji estetického citění dětí, ale dotvářejí celkově příjemné klima mateřské školy.

Finanční zdroje školy umožňují realizaci deklarovaných školních vzdělávacích programů základního vzdělávání, mateřské školy a školní družiny.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 31. 5. 2012 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěného nedostatku:

- v případě dodržování učebního plánu Školního vzdělávacího programu základní školy speciální.

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9, nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina, čj. KrÚ 18384/2005 OŠMS/14, ze dne 27. 10. 2005
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 5 129/2010-21, ze dne 26. 2. 2010
3. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 24868/2009 OŠKT, s účinností od 1. 9. 2009, ze dne 24. 7. 2009
4. Jmenování do funkce ředitelky, čj. SpKrÚ 10414/2007 OŠMS/9, ze dne 28. 6. 2007
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Spolu“, platný od 1. 9. 2007
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – podle přílohy LMP „Spolu“, platný od 1. 9. 2007
7. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální „Spolu“, platný od 1. 9. 2010
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Podej mi ruku, budeme spolu poznávat Svět“, platný od 1. 9. 2010
9. Školní vzdělávací program školní družiny „Přijď si s námi hrát, buď náš kamarád“, platný od 1. 9. 2009
10. Koncepce školy ze dne 1. 11. 2007
11. Hlavní strategické cíle 2009
12. Plán kontrolní činnosti, školní rok 2011/2012 (včetně záznamů z hospitací)
13. Plán školních akcí, školní rok 2011/2012
14. Plán environmentální výchovy, školní rok 2011/2012
15. Projektová činnost, školní rok 2011/2012
16. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků
17. Plán DVPP na školní rok 2011/2012
18. Školní řád s účinností od 1. 9. 2010
19. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2009
20. Provozní řád školy s účinností od 30. 8. 2010
21. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2010/2011, 2011/2012, s posledním záznamem ze dne 1. 3. 2012
22. Dozory nad žáky, školní rok 2011/2012
23. Dotazníky pro rodiče
24. Kniha úrazů – poslední záznam ze dne 18. 9. 2007
25. Dotazník kmenové školy
26. Osobní záznamy (zprávy kmenové škole)
27. Rozhodnutí o přijetí ke vzdělávání, školní rok 2011/2012
28. Evaluační týdenní záznamy jednotlivých integrovaných bloků MŠ
29. Třídní vzdělávací programy na školní rok 2011/2012
30. Třídní knihy vedené ve školním roce 2010/2011, 2011/2012
31. Organizace dne v MŠ, školní rok 2011/2012
32. Záznamy o dětech a žácích, školní rok 2011/2012
33. Prevence rizikového chování, školní rok 2011/2012
34. Rozpis přímé pedagogické činnosti platný pro školní rok 2011/2012

35. Přehled výchovně vzdělávací práce MŠ, školní rok 2011/2012
36. Pokyn ředitelky školy k postupu při úrazu a k evidenci úrazu s účinností od 1. 9. 2008
37. Pokyn ředitelky školy ke školení dětí a žáků z bezpečnosti a ochrany zdraví s účinností od 1. 1. 2008
38. Osnova školení dětí a žáků z bezpečnosti a ochrany zdraví na škole s účinností od 1. 9. 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele Pardubického inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 30. dubna 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Blažková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Luži, Košumberku dne 7. 5. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Lenka Jeníčková, ředitelka školy

Ing. Lenka Jeníčková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.